

РЕШЕНИЕ

№ 181

гр. Ямбол, 28.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ, XV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Марина Хр. Христова Иванова

при участието на секретаря Е.Г.А.В.

като разгледа докладваното от Марина Хр. Христова Иванова Гражданско дело № 20232330100430 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от Й. С. И. против Прокуратура на РБ, с която се претендира постановяване на решение, с което на осн.чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ ответната Прокуратура на РБ бъде осъдена да заплати на ищеца сумата от **5000 лв.** – обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на оправдателната присъда до окончателното изплащане, които вреди са причинени вследствие на незаконно повдигнато и поддържано обвинение по ДП № *** год. на РП – Я..

В исковата молба е изложено, че с постановление от *** год. по ДП №*** год. ищецът бил привлечен в качеството на *** за престъпление по чл. 195 ГПК и чл. 216,ал.1 НК. По внесения на *** год. обвинителен акт било образувано НОХД № *** год. на РС – Я.. С Присъда от *** год. ищецът бил признат за невинен и оправдан по двете повдигнати му обвинения. Присъдата не била протестирана и влязла в сила на *** год. Така воденото срещу ищеца досъдебно и съдебно производство му причинило множество неимуществени вреди – болки , тревоги, страх, че ще бъде осъден за нещо, което не е извършил. Отразило се както на него в личен, така и в професионален план, за което се излагат подробни съображения. Била накърнена честта , достойнството му , изпитвал неудобства от наложената му мярка за неотклонение, накърнена била професионалната му репутация, не могъл да започне работа и той и семейството му били лишени от препитание за периода на воденото ДП. Претърпените вреди последният оценява на осн. чл. 52 от ЗЗД на 5000 лв. Претендира се уважаване на претенцията, присъждане на лихва за забава от датата на влизане в сила на оправдателната присъда, както и присъждане на разноски в производството.

В срока за отговор ответната страна е оспорила иска . Посочва се, че не били доказани твърдените неимуществени вреди по подробно изложени съображения. Размерът на претенцията бил завишен. Не били ангажирани доказателства относно

твърдените имуществени вреди. Претендира се отхвърляне на иска. Оспорва се искането за присъждане на разноски, т.к. не били приложени доказателства за заплатен адвокатски хонорар и неговия размер.

В съдебно заседание исковата молба се поддържа от процесуалния представител на ищеца.

Ответникът, редовно уведомен, не изпраща представител.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Видно от приложените писмени доказателства наказателното производство по ДП № *** год. по описа на РУП Я. е било образувано на *** год. срещу неизвестен извършител. С постановление от *** год. ищецът е бил привлечен в качеството на *** за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 7, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 28 от НК и престъпление по чл. 216, ал. 1, предл. 1 НК. Постановлението е било предявено на лицето на *** год. като на същата дата му е бил проведен разпит в това му качество.

От изготвената справка за съдимост от *** год. се установява че ищецът е осъждан четири пъти за престъпления от общ характер за периода 2013 год. – 2018 год.

На 23.07.2020 год. в РС – Я. е бил внесен обвинителен акт по обвинението срещу ищеца и образувано НОХД № *** год. По делото са проведени общо 15 съдебни заседания, на 14 от които ищецът се е явил лично и със служебния си защитник. По – голяма част от заседанията са отложени, като не е даван ход на делото, поради неявяване на другия подсъдим по същото НОХД.

С присъда от *** год. ищецът е бил изцяло оправдан по така повдигнатите му обвинения. Присъдата не е протестирана и е влязла в сила на *** год.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните **правни изводи**:

Предявеният иск е с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ.

Съгласно разпоредбата на чл. 2 ал. 1 т. 3 ЗОДОВ, държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.

Страните не спорят и се установява от приетите писмени доказателства, че по образувано ДП № *** год. ищецът е бил привлечен в качеството на ***, като по повдигнатите обвинения по чл. 195 НК и чл. 216 НК същият е бил оправдан с влязла на *** год. в сила присъда. Ето защо настоящият състав намира, че са налице предпоставките на горната разпоредба за ангажиране на отговорността на ответника Прокуратурата на Р България.

В процесния случай претенцията на ищеца касае претърпени от него неимуществени вреди, подробно описани в исковата молба, причинени от повдигнати му обвинения. Ето защо на същия е указано, че следва да докаже претърпените неудобства, болки и страдания, и т.н., както и че същите са в пряка причинно-следствена връзка с незаконните действия на ответника, включително размера на претенцията си.

В случая ищецът въпреки предоставената му възможност не е ангажирал

доказателства – гласни или писмени, както и в проведеното о.с.з. се е отказал от искането си за разпит на свидетел.

Обезщетението за неимуществени вреди се определя глобално по справедливост /арг. от чл.52 ЗЗД; ТР 3/22.04.2005 по т. гр. д. № 3/2004, ОСГК на ВКС/.Размерът на търсеното от увреденото лице справедливо обезщетение се обуславя от претърпени от него болки и страдания, от степента на уронения престиж и добро име в обществото и от настъпилите негативни последици.Трайната практика на ВКС е в посока, че при наличие на обвинение в извършване на престъпление, за което в последствие наказателното производство е прекратено поради несъставомерност /или е постановена оправдателна присъда/, е несъмнено и без да са налице други доказателства, че ищецът търпи неимуществени вреди в рамките на обичайните в подобни случаи негативни преживявания, логично обусловени от провежданото производство, рефлектиращи върху честта и достойнството и обичайния му начин на живот / в тази насока решение по гр.д. № 85/2012г. на ВКС IV ГО , Решение №431/11.04.2016 по дело №2329/2015 на ВКС, ГК, IV г.о.и др./. Размерът на търсеното от увреденото лице справедливо обезщетение се обуславя от претърпени от него болки и страдания, от степента на уронения престиж и добро име в обществото и от настъпилите негативни последици.

Като съобрази горното и въпреки липса на каквито и да е ангажирани от страна на ищеца доказателства, съдът приема, че същият е търпял неимуществени вреди, изразяващи се в стрес и притеснения от възможността да бъде осъден. Касае се за вреди, които всеки индивид при подобни обстоятелства неминуемо търпи. Всички тези вреди са пряка и непосредствена последица от незаконното обвиняване на ищеца в извършване на престъпление и са в причинна връзка с него. При определяне размера на обезвредата съдът като отчита – тежестта на повдигнатите обвинения /за първото, от които се предвижда наказание от една до десет години лишаване от свобода, а за второто до пет години лишаване от свобода/, продължителността на воденото наказателно производство ,което се е развило в съответните напълно разумни срокове в неговата досъдебна фаза и в сравнително разумен срок в неговата съдебна фаза /като тук следва да бъде посочено, че многократното отлагане на делото не е по вина на ответната прокуратура, а се дължи видно от протоколите от с.з. на неявяването на другия посъдим по НОХД/, липсата на наложена мярка за неотклонение, фактът че ищецът е бил осъждан неколkokратно за престъпления от общ характер, липсата на проведено успешно доказване на твърденията изложени в ИМ, че обвинението се отразило и на съпругата на ищеца, която към него момент да е била бременна, вкл. твърдението за липса на средства за препитание, т.к. ищецът не е могъл да започне работа по време на воденото наказателно производство, динамичните социално – икономически условия в страната през периода, през който вредите са търпени, настоящият състав намира, че за обезвредата на търпените неимуществени вреди следва да се присъди сумата от 3 000 лв., която сума е справедлива и подходяща да възстанови психическото и емоционално равновесие на пострадалото лице. До пълния си предявен размер от 5 000 лв., претенцията като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Върху присъденото обезщетение ищецът има право и на законната лихва за забава, считано от *** г. – датата на влизане в сила на оправдателната присъда на ЯРС.

С оглед изхода на спора пред тази инстанция, на основание чл.78, ал.1 ГПК на ищеца се присъждат разноски в размер на 6 лв. – заплатена държавна такса , съразмерно с уважената част от иска.

В договор за правна защита и съдействие от 13.02.2023 г., сключен с адв. Г. е уговорено осъществяване на процесуално представителство и защита по делото пред ЯРС. Изрично е посочено, че на основание чл.38, ал.1, т.2 ЗА, клиентът е освободен от заплащане на възнаграждение. С оглед крайния изход на делото, са налице предпоставките за осъждане на ответника да заплати на адвоката на ищеца възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ. Когато съдът определя възнаграждение на адвокат по правилото на чл.38, ал.2 ЗА, неговия размер се определя едностранно, съобразно Наредба № 1/ 09.07.2004 г., възнаграждението се определя на база защитавания материален интерес, а не на уважения такъв. При всички случаи чл.38, ал.2 ЗА не изключва и не замества правилата за разпределяне тежестта на разноските между страните в производството по делото, уредени в чл.78 ГПК. Определеното по чл.7, ал.2 Наредба № 1/ 09.07.2004 г., съобразно защитавания интерес, адвокатско възнаграждение, съдът присъжда изцяло, само когато защитавания интерес е уважен/ отхвърлен изцяло. При частично уважаване на претенцията, следва възнаграждението да бъде коригирано съгласно чл.78 ГПК по съразмерност. Получената едва тогава величина, представлява възнаграждението, което насрещната страна по спора, следва да заплати на адвоката осъществил правна помощ в хипотезата на чл.38, ал.1 ЗА. Материалния интерес в производството е в размер на 5000 лв., поради което на основание чл. 7, ал.2, т.2 Наредба № 1/09.07.2004 г., следващото се възнаграждение, определено на минимума, с оглед ниската фактическата и правна сложност на делото и проведеното едно съдебно заседание е в размер на 800 лв., а съобразно уважената част от иска, адвокатското възнаграждение, което следва да се присъди съдът определя на сумата от 480 лв.

По изложените съображения, ЯРС

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес гр.София, ул.“Витоша“2, представлявана от Главния прокурор И.Г. да заплати на Й. С. И., ЕГН *****, на основание чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ сумата от **3000 лв.** - обезщетение за неимуществени вреди от незаконно повдигнато обвинение за престъпления по чл. 195, ал.1,т.5 и т. 7 НК и чл. 261,ал.1, предл. 1 от НК, за което е оправдан с влязла в сила присъда на РС – Я. по НОХД №*** год., ведно със законната лихва върху главницата считано от *** г. до окончателното изплащане, като иска за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 5 000 лв., като неоснователен – **ОТХВЪРЛЯ**.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес гр.София, ул.“Витоша“2, представлявана от Главния прокурор И.Г. да заплати на Й. С. И., ЕГН *****, сумата от **6 лв.** - разноски за настоящата инстанция.

ОСЪЖДА на основание чл. 78,ал.1 от ГПК, вр. чл. 38,ал.2 от ЗА Прокуратурата на Република България, с адрес гр.София, ул.“Витоша“2, представлявана от Главния прокурор И.Г. да заплати на адвокат Ж. К. Г. от АК- Я. ,сумата от **480 лв.** за

процесуално представителство на ищеца по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – гр. Ямбол в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____